

Q 245.

5922

Jöulu kiri.

Pocci.

101

Eesti Üliõpilaste Seltsi
raamatukogule

Wanemuise näitelawa poolt

Jõulu kiri.

Laste näitemäng.

Krahv Põcci järelle wabalt

A. Kitzberg.

Wanemuise näitelawa
detsemberi kuul 1909.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76168

2.

Osutised:

Prou Kärner, lesn.

Ludwig, tema poeg

Friedrich Walter

Joulu mees

Pöialpaisid

Jnglite Koor

0.
Esimene pilt.

Kihvade inimeste korter. Proua
Kärner istub laua juures ja imb-
leb Ludwig tema kõrval lael
raamatuid.

Ludwig: raamatut kiirni kiiris:
ema, see raamat on mul niiid
juba kolm korda läbi võetud,
mis ma tasta enam laen! See-
Lihavõtte-pühade jutt, kuidas
Jões metsas lastele pühade mure-
värvis, on ju küll väga ilus, aga
ta on mul juba peaaegu päas!
Armas ema, mina tahan sin vahel
midagi muud lugeda!

P. Kärner: Ilusad juttu võib ju iska
jälle uuesti lugeda, see ei lähe
kuna ei igavaks. Aga teie lapsed
tahate muud kui igapäev midagi
uut ja olete nagu liblikad; need
lendavad ka lülle päält lülle päält
ja ajavad iska jälle uut. Pa-
tead ju küll seda ilusat laulumest?
Ludwig: Tean iska küll...

Pt. Härrer: Noh, loe siis kui sa tead.

Ludwig: Nüe, kuis lillelinud väinud,
 Liblinad kes nõuavad päinest,
 Ühelt lillelt teisi väinud,
 Kus nad aga äisi näinud,
 Metsas, väljal õnnemüüjal,
 Onnemüüjal, kergeil tiinul,
 Heljumad nad kuldaküües,
 Magust äiemahla juues,
 Millegistki nad ei küsi,
 Kusagil neil pole piisi,
 Aasad, murmel, metsavilus
 Küll on mängida säälilus...

Pt. Härrer: Noh-edasi, edasi! Põpp on
 sull meelest ära läinud?

Ludwig: Meelest ära läinud ta küll
 ei ole, aga...

Pt. Härrer: Noh, kuidas siis edasi oli?

Ludwig: Nõndasamuti ka teavad,
 Paisisesed, kui nad laavad,
 Raamatute juurest ära.
 Välja kus on laust ja hära;
 Nagu liblinad nad nõuavad,
 Inna mudist, äitel sõnuvad-

aga ema, aga see on etti minu kohta ei
kõi et ma neelanud korda seda - Lihavõtte
pühade munade lugu lugeda ei taha?

Pr. Kärner: äga ma seda ju ei ütelnud
ja ei nõua ka mitte, et sa lugema pead.
Mina tahaksin sind ainult vähe trööstida.

Meie väikene raamatunagu on sul
läbi loetud ja raha mul ei ole, et
ma sulle uusi raamatuid võiksin
asta, - nehvale leskma sele, nagu
ma olen, ei laenu ka keegi hää-
meelega raamatuid, - mis saäl siis
taha, pead juba sellega leppima,
et asi on, nagu ta on.

Ludwig: See on keegi ütelt, "pead juba
leppima," aga - armas ema, väi
see aja paremaks teeb!

Pr. Kärner: /tõsiselt/: No no, ära niid
hanna vaidlema, väise saripsaia!
Otsi omale muud ametid. vastu-
võimast ma ei sallija-laisklemist
ka mitte, seda sa tead!

Ludwig: (nutuselt): Ma tean küll, aga
mis õppida anti, see on mul juba

ära õpitud ja mis pühade wõrkacal
kodus õppida kästi, see on muul ka
juba peaaegu läbi- ja-

Pr. Kärret: Ja- ja siis mine mängi-
ma; sego ma ka ei keela.

Ludwig: Pana laenu saastat sidest:
Tule siis wana säber! Hoõtab jälle
"Hampelmanni" wälja ja lasel teada
"kantsida!" Oi jek, ema, ta on
oma parema käe katki murdnud

Pr. Kärret: Nah, siis wii ta laatsareti
ja pöeta teda hästi, et ta warsti
jälle terveks saab.

Ludwig: istub wäinere pengi peäle ja
wõtub mehe sülle! Oh sa wäene
mees, kuidas mul sust kahju on, et
sa haige aled ja käe sinu katki
aled murdnud! Oata ma seon ta sulle
kinni!

Pr. Kärret: wisab temale riide siba kätte!
Päh, siin on sull sidemeid!

Ludwig: Tänan, ema. - Tule, säber,
paneme käsi lahasse. Iaw, müüd
ale wõrgusi ja seisa peigal.

7.
Ah, wenn nur, sind alle so juba pare-
maid päevi näinud kui meil nüüd on!
Mäletad veel, kuidas ma su alati
enese kottidele ilusa sõkva põial-
istuma panin ja kuidas me kahekesi
kohvi jaine? Nüüd ei ole meid
sui suid põhjaga taal ja kielma
püüa = sup Oi jeh, oi jeh emma
peab nüüd ka palju rohkem tööd
tegema ja meil mõlemil on paigutatud
püüsid jalas, et päris häbi näha...

Pi. Käner: puhhib pisaraid silmast!

Ludwig: Oh - ja minu hääl iha,
ta jättis meid maha, armas ju-
mal viis tema ära, enese juure
taeva. Meie kolm - mina, emma
ja sina - oleme nüüd abita ja
warjuta ilma põial oh ja
muud kui nutame ainult. -

No nuta nüüd sina kak! - Tema,
tema ei taha nutta - waata
A sa ei saia, kui sa nutta ei
taha! Wana rumal hantsmaasest!

Pä. Kärrer: Lapsel ei saesesele
tulewad ka paremad päivad
meelde. Juh kui ruttu elus-
kain ennast wakeri muuda!
Muidugi on sugapsetud amet-
niku palga ja wäimese püüwa
waker suur waker, - kui isa
alles elab, mis meil siis puudus!
Aga armas Jumal kutsus tema
mii wana meie juurest ära!
Miiid on sellest pea kaks aastat
mööda, aga - mit on, nagu alles
see kain, alles eila almid!

Ludwig: Tema, Dantsmaases jäi niia
magama, ja ei kuule, kui me ise-
heskes komeleme. Utle mulle, - kas
joululaps toob temale ka midagi?
Täna on ju jõulukuup.

Pä. Kärrer: Nah mis joululaps siis
temale peab tooma? Ega ta sinu-
legi suurt midagi ei too.

Ludwig: Aga miks parast mitte?
Joululaps võib ju ka kehadele
inimestele, nagu meie oleme,

midagi tunda, kui ta aga tahab.

Pr. Kärrer: /irenesele/: Püis paneb küsugu-
seid küsimisi ette, et nende jääre
vastatagi ei mäista. /rajale/: Jga
asja juures ei pea lapsed küsima
miksparast, lapsed ei saa kõigist
"vastustest" veel aru ja jõululaps-
teab ise, kellele ta midagi teab ja
kellele mitte. Pea seda meeles ja
kui sa juba seuit oled ja mitte
enam laps, siis sa saad kõigest
paremine aru ja väid küsida.

Ludwig: Ma pean siis ootama, kuni
ma suurem ja targem olen?

Pr. Kärrer: Muidugi ja nüüd ole
hea laps ja waata kodujärele,
mul on waja linna minna.

Ara sa ust lakti tee kui seegi
kõlistab ja ära sa imlitsale mine.

Päälisrüidid wättes. Tibatillusese
jõulu puu ja puut äuna peab
jassis, wõene mees ometi ka saama.

- Hüüed sa, Ludwig, ära sa
siis tinnu tee ja ole mäistlin.

Paulle tunni pärast olen ma jälle tagasi. Ma tean ju, sa oled hästi laps ja kuulad sõna ära! Ludwig: (üksi, kumardab oma Hammetmanni üle tooli peale): Ta magab nii rahulisti, peabegu aruama, et ta nõrksab ema-ema armastan ma muudugi väga ja isun mis ta ütleb, ta on ju nii hästi. Aga - jõululapsena, see asi ei ole mul selge.

Süü jõululaps päris äige jõululaps on, nagu ma usun, siis teab ta ja peab mulle ka midagi tooma, sest mina ei ole ameti halbpaiss. Ma ei taha ju ennast kiita, aga mis äige, seda võib ütelda. Teolis opin ma koolega, seda võib kvalifitseerida tunnistada ja kodus ei nurise ju ema minu üle ka palju ja - ilma õhtu-palvetat ei ole ma ka kunagi magama läinud. Mis siis jõululapsel minu vastu väikes allu?

Nõnda siis ja mitte teiseti - aga -
 aga - mis ma siis õige tahan, et
 jätulu laps mulle peab tooma?
 Jaa! Kui ta mulle niisuguse
 ilu-a piltidega piiblitõlkema
 asemel toob, nagu see oli, mis
 ühes teiste isa raamatutega
 ära müüdi, kui meie taas niisuguse
 rahvast oli ja mis isegi laua
 ääres kiindis: Kes paneb enam-
 esimest, teist ja - kolmat korda!
 See jäi mulle nii selgesti meelde,
 sest kui isa ilus piiblitõlkema
 ette toodi, kiindis see mees koke:
 Kaas rühla esimest korda ja
 kui vasaraga liidid, üteldi:
 Kolm rühla - ja raamat anti
 koke ühe prouale, kes raha maks-
 sis ja raamatu ära soitis!
 Kuidas mina müüsin! Isa ilus
 piibel, kus niisuguse pilti sees
 oli! Kuid see müüdi kui pääl
 seda - Liikawõõrpeha raamatust
 isa wana - Robinsoni, mis ka juht

räbalas on. - Ei, kui niisugune
piltidega piibli asemel saaks!
Ma tahan jõululast äige, äige
ilaste paluda. Ohav! Niiud stu-
leb mulle midagi meelde! Mis hääl
on hääl ja mis parem on parem!
Eilse väärissivad teised lapsed,
nemad alla käin jõululastele
kirja kirjutanud, mis nad saada
tahavad ja mis jõululastele
kaasa peab tooma. Minis
siis mina ka seda ei või teha.
Mina ei taha ja ei tea mis,
mina tahan ainult seoa
ihte ainust asja, isa piibelt.
Sel ajal ei mõistnud ma veel
lageda, waatasin ainult pil-
ta ja ema seletas, mis nad
tähenDasivad, - niid olens asi
koguni teine, niid lue ise kui
mees! Muidugi!

Siis waja nutta kivi walmis
kirjutada, enne kui ema tuleb!
Tema - wõib alla, teelab ära

ja ei luba kirjutada, ütleb et
joululapsle kirjutada ei tahi.

Jaonsee luma juure ja kirjutab j:

Mis ma's kirjutada ei peats
wäina, kui ma ju annan!

Kuidas ma siis aige algan? Ahha.

nõnda: „Armas külakrooniga
joululaps! Ma palun sind aige
wäga, nagu teised lapsed ka tee-
wad ka teavad, too mulle, ole hääl
ja helde, wõi anna ka ema kätte,

mis ta käis, see raamat, sa tead
juba, kus need piibli lused ja pildid
sees on. Kas ma ei kirjuta ehk ka

mõne mangu asja pärast, puudi
arendel oli täna nii ilusaid asju,

wõib alla joululaps too mulle ka
mõne. Ei, ei parem mitte, wima-

ti ei saa ma siis raamatud ka
mitte Ma täatan teda koolega

lageda ja tänuliseelt sinu pääle
mõtelt, - ei, tänuliseelt sind

mees pidada: Nimi alla: Ludwig
Kärner, ja et sa tead, kus ma elan,

Kirjutan miika aadressi: Kirges
 miilitsas nr. 14, illemel heise korra
 peal, oma armta ema juures,
 sest isa suri juba kahe aastae
 eest ära.

Ja nüüd paneme kirie kinni ja
 kirjutame aadressi peäle:

"Armsale jõululapsle - jõululapsle,
 illemel Tareas." Ja nüüd paneme
 kirie sisse armta peäle wälja, kiit
 inglid kui nad mäda lendaamad,
 ta kassa wõtawad ja jõululapsle
 kätte wiivad. / Arab armta ja paneb
kirie wälja! Oijek! Kirie kassus
 alla miilitsale! Noh, ei te midagi,
 ega ta kaotsi ei lähe, kiit jõulu-
 laps ta leiab! / Paneb armta kinni!
 Mis ma's nüüd tegema hakkam?
 Pimedaks hakkab ka juba minema
 ja tuld ei tahi ilma ema loo-
 ta üles wõtta!... Oh ma olen
 ka nii unine! Tareas ema omi ti-
 tlenema. Armas-ema - tulleb- ja
 ei p. lapsed - ja - tulleb- mille-

! jääb rummuli laua pääle magama!
Kasane nuusira algab!

Unenägu.

Too tagimine sein lähel ules ja
 hämmatunud mets rum walgel tuleb
 nähtawale. Tänapäeva mehed tule-
 wad neerestega, jõulumehed koorma-
 linnawad koormad keskele konna,
 neil on külm. Jõul on wärske häht
 atsa ees! Tants, üks inna esleulje
 teised kordawad:

Tidi ridi rimp!

Timp timp timp!

Uh uh uh!

Puh puh puh!

! Puhuwad kätte pääle, uus naljamaas tants!

Tidi ridi rimp!

Timp timp timp!

Küll on ilm!

Külm külm külm!

! Pensaowad kassa timber keha konna, tants!

Tidi ridi rimp!

Atsas meil too!

Timp timp timp

Jüüsi jõulu aeg!

Tidi ridi rimp!
Timp timp timp!
Näsi pääl ja h,
Saame meid kah!

Tidi ridi rimp!
Timp timp timp
Päkapiru kuuul,
Ka oma jäul!..

Tidi ridi rimp!

Timp timp timp!...

(Joulumees tuleb, päälpuud jaanse-
wad igaius oma neerese juurde!)

Joulumees: Tahoo! Aga lapsed, mis mina teist näen,
Küll sedawiisi woranise mina jäen!
Kus aeg nüüd on lauld ja kant seda,
Wõi lulli lüna ja hüpata!?

Ju laotab end ilma päälpuhoo,
Ja te ei ole weelgi tipetatud tüv,
Hulm joulupuud weel kätte wiimata-
Nüüd saate minu käest küll witsaga!

Päkapirus: Ara - jõuluwana - puhanda,
Need on wiimised weel mis wiimata,
Kahe wiime ära needgi puud
Ja siis enam pole teha muud.

Joulumees: Aga Anni, Manni - jütsi, Atsi puud?

Päkapirus: Need on kehale kõin wiimne loimetud.
(kambal pisa, xulli maasitud mine-
kissa tassust wälja!)

ööid siit nimerisjast ise waadata,
Hü an käe, sü nimer märk en ristiga.

Joulumees: Aga, "Lasteaia" puud ei leia ma,
See on teil wist alles wümarita?

Päikspäik: Kas siis sääl ka jõulupuud tehakse?
- No siis wiime neile selle wäinuse!?

Joulumees: Ei ei, ei ei! Oled sina aga saars!
Lasteaia pole lapsi ju ürs ega mäs -
Kõige suurem ja keharam puu ülepaia,
Pole sinna wisa weel küllalt häi.
Lootse see siit! See kõigiti meeldib mulle
See sünnib wist sinna - näitaballet
Kaswama puu pääle!

Päikspäik: Piis pliss jlast jlast,
Tallepikta anname tiis kars kars!
Me löme laastud päris lendama,
Ja puu peab langema!

Joulumees: Rehe! Kapsraukti meil sina tõmba ladwast!

Päikspäik: Niina jah!

Joulumees: (hüües) Niina tõusa tüwest!

Päikspäik: Jassa jah!

Joulumees: Kõel paat puu -

Päikspäik: Ja ja ja!

Joulumees: Ho! Puu hakkab langema!

Päripäin: (on puu alla jäänud):

Uppi! uppi! ai ai ai!

Uppi külge, ki oi oi!

Päiale langes, päiale langes mallepuu!

Katni löi, katni löi külje luum!

Taised päripäin: Oh sina waene mehele

juhtus õnnetus nüüd sinule!

Otsesidri-päiale saamis eel-

lli nüüd seda ka waja meel!

Päripäin: Kdalu, walus, Ai ai ai!

Lacga puudutagi ei wõi!

Torgib ja torgib nagu pures ta,

Ara pean mina mees suurema!

Jäulumees: See ei woi olla, et külje luum,

Luum ei murra nii kerget puu!

Õhst mõni wäas tal püete sees,

waadake järel! Ara karju, mees!

Päripäin: Kes järel waatas, leidis Päripäin-

pinu püest suure mardina,

nagu nii laste mänguasjad peest

arka saab, kes rägisedes jalga

ja tüki liigutab!

Kanäi, kanäi! üks mardina

Tal püest puud pönnikas.

Tuleda salmas, kärsistat,
ja valusasti näpistat!

Päikprink (maacut üles karates):

Ida' lüü ei ole katusi? Tuleb hull
Eks siinme loom inna salmasiill!
Hoides) Mis sina siin ligistad, kas sa saad!

Pinkprink: Noh sellest saab meile nüüd pühade pöörd!
Oo suutais mis suutais Kuld'pannuga
Lu paneme kerisele küpsema.

Ida' jõulumees, tuled sa kaasa ka!
Me "Metsavähja" praadi maitsema?

Jõulumees: Minge pääle minge lapsed, head ääd!
Minul' on veel tänna palju, palju tääd,
Kebakrelin kairub juba tõrnidest,
Kuuulub mee kinnistaja sünnimiseest.
Ja ma pean näkku süttama
Küümsid jõulurõõgu läbi vaatama
Mis veel tänna jõululapsel tulivad
Kas käis hääl' laste väest' tulnud need.
Lest kui nemed aetavugi laste pöörd
Lai süis ole hingitustega mul' hoolt
Ainult kullid witsarimud witan ma
Wain nad halvallastel naksu panna.
Häide lastega püüa kausal olema

Pest et nad ei teki põimu märgata
 Kuust meil jõulu kingitused tulewad
 Ja et armas jõululaps neil saadab nad
 Noh müüd aga waja minna wiimati
 Muide: rühugi ehk jään veel hiljaks
 Olge te ka müüd kõige rutase
 Ja siis tulgu õnnis kallis jõulu-õs.

Päraltseisid piistawad mardisid nõugu wõidu-
 märgi orgi otsa, kannawad seda eel ja
 Lühewad omas seene tege minema. Kuuluse
 Kirikunellide heli. Tasane mahe muusika
 hakkab kaugele kuulutama mis lõpsest
 eemalt kostwast laulursäljareneb.
 Jõulumees wõtab kiikara päist ja
 jääb kuulutama.

Üns roosine on tõusnud
 Küll hella juure seest,
 Kuis wanemad on laulnud,
 Ta tuli Jesse suust,
 See kallis lillene
 Kessa külmal talwe ajal,
 Ta äitses ülesse!

Mu armsast roosinesest,
 Jesajas kuulutas,

Ja sündis puhtast neitsist,
Muriest Pöhlernas,
Kui oli isä noiu
Kes on külmal talvel ajal,
On näha isa arm!

Kui laul vaarisib, paneb jäälumees kübara
peale ja teeb minemist. Uuseuljus heliseb,
tagumine sein läheb maha, Ludwig annab
ja ärsut ema unistid silmi. Kui uuse-
uljus uuesti heliseb, tühjab ta uust awama.)

Pr. Kämer: (sisse astudes): Näed, Ludwig,
kui ruttu ma jälle tagasi olen. Kas tule-
tasid ema häige sübra senisest tervisest?

Ludwig: Tema magas häige selle aja.

Pr. Kämer: Nah, siis saab ta warsti tervaks.

Ludwig: Mina olingi tervaks jäänud
ja - kas sa tead, ema, kui ilusad und ma
nägin? Kähju, et ilus unenägu peale
jõi kui sa tulid! Jõulumehesest nägin
ma und, jüralpärstest ja inglitest!
Küll oli ilus uni!

Pr. Kämer: Par? Ivi jõulumehesest nägid
sa und? Aga muid mine säö natuse,
supp on teisest toas ahjuaugus saajus ja

44.
Ene meil jõululaulud üle, siis panen
sulle ka väinase jõulupuu põlema.
Turo amale ka tuldness lenda pääle,
ehk paneb sulle jõulu kops midagi
sinna pääle.

Ludwig: Jah, emä, seda ma teen. Piia
panen ma emä tuldness / paneb /
ja palun.

Oh ainas jõululapsuse,
su tulid meile lastele,
keskujuss, aitta ise sens,
Et saame sinu sarnasens!

Dr. Kämer: Sa - ja nüüd mine. Lää ja
oota wagusast, mina tulen nakejärele.

Ludwig: Jelminalt Hampelmännile!
Häid äid, süber! Saab siis isma
näha, kas meil ka jõulud, wõi ei ole!

Dr. Kämer: (tuld üles wättes) Sa, nüüd teen
ma tuppä, mis mul wälja läide taha
jää. Tub. väinest ruusest, millid mõ-
ned ainas otsas? Jumal useni, an kiell
aige kehwa jõuluan! Nüüd ma pa-
nen ruusest de paat süünlamest
otsa ja süntan nad põlema.

Niiinlaid puu alla pannet. Missugune
 ikas puu meil siis oli, kui isa alles
 elas! Kui andsad olivad need ajad,
 kui temaga iheskvas L. D. wigile
 puud ehtisime, iis teisele kingitusi
 tegime ja woesid lapsi naabrusest
 ka joulupuuale kutsuda woisime!
 Niiud paraku on lugu kull nonda,
 et ema paisilegi joulupuu suurt
 midagi osta ei jona. Waise puu=
 kene paari paksule ja niiinla=
 kesega ja kingituste taldresu poiale
 ei ole mul muud panna, kui mini
 wilets õunase ja piparsaas.
 Ah, kui see nonda jumala tahtmine
 on. Pean katsuma, kuidas ausal
 wiisil oma päewi mända saata
 suan ja kõige inimeselaste armus
 isa taewas ei saa ka oma abi
 meelama, et ma oma pojase häars
 inimesens iies kaswatan. -
 Weel nädal ja- jälle on aarto üle
 elatud. Tanu jumalale taewas, kes
 siamaale on aitanud, andsu

tema, et mul onia pojakese pu-
 rust ialgi muret ega meelehämma
 waja tunda ei ole. (Unse küljes
külisel) Mis? Kus saäl küll
peaks helistama? Kellel ameti
 mü hilja ohtu minu juurde as-
 ja peaks olema? Lähel ussest
wälja ja jätab selle enese taga
lahki.) Kus saäl on?
 Klääl wäljast. Mul on midagi
 wäinsele Ludwig Kämerile
 ära anda.

Dr. Kämer. Minu pojale? Kelle
 poolt?

Klääl. Küll te saate näha.
 (hulub usse kinni langemist)

Dr. Kämer. (pann käsi tagasi kül-
les). Täppest Ludwigile. Kas
 keegi temale joulurõõmu tahab
 teha ju temale midagi saat-
 mis on? Minu ei ossa aimata.
 Kas see küll wäinsele? - Noh,
 ma ei ole midis kindline, jäägu
 nari lahtitegemise löbu temale

enesele Ma panen salavuslise pavi
Lalle kaldrinu pääle jõulupuu
alla. ja niinõ lähen ja ruttun ta
sisse. (Wõtub tule ja läheb teise
tuppa üra.)

(Wõtusein läheb teist korda üles; ing-
lite kaot, kengali tuli.)

Muusika. (Korrad, Punschel #182.)

Taewa tähed, ilma kahaõ,
ja sa meeldne lautus,
Mõied, orud, metsad, lühad,
Kõrgus ja ka sügawus -
Käin niinõ riites räämsad olge,
Lauldes Issa ette tulge!

Olga sa, oh inimene,
Laula waljumine seel,
Et sa armas Jeesusene,
Mõigab sõimes heinde pääl-
kuul inglilaulu hääl,
Laula karmustega pääle!

(Wõtke sein langed jälle. Emma ja
Ludwig tulewad teisest taust)
Ludwig. sisse tormates.) Oh kui

26.
ilus paar ja need kuldseid päht-
lid. Täna sind armast ema!
Aga mis see siis on, kas see ka
minule see suur paar, need õunad
ja roogid?

Pr. Käner. Need paar õuna ja
koosi on minu kingitus sulle
armast laps, see paar aga toodi
praegu ja nästi sinule ära anda.

Ludwig. Minule? Ja kelle käest,
armast ema, kelle käest?

Pr. Käner. Seda ei üteldud. Tee
lakti, siis ehk saame näha!

Ludwig. Ema, ema! See on siis
joululapse käest, see on siis
täiesti joululapse käest!

Pr. Käner. (naeratahes): Ah, see siis
paar lakti ja vaata mis süäl
see on. Mina ei tahtnud sulle
ette jõuda.

Ludwig. (paariavades): See ta on!
See ta on! Ah ema! (hüppab
nõmmu pärast.)

Pr. Käner. Mis see ta on, - mis =

siis on see?"

Ludwig. Ah, piltidega piibel, mis
mina emale jõululapsse käest
palusin!

Pr. Käner. Mina ei saa sinu jutust
aru. Piltidega piibel, mis sina
emale palusid?

Ludwig. No jah! Ah, armas, kallis
jõululaps, tuhat, tuhat tänu!

(kaisetab raamatut) jah, armas
ema, müüd ma usun, et leesu-
laps igal pool on ja kõigi ped-
meid kuuleb ja täidab, kui aega
südamest palutakse!

Pr. Käner. (raamatut wõttes): Kas sina
siis emale niisugust ilusat pil-
tidega piiblit palusid?

Ludwig. No jah, ema, kuule, see asi
oli nõnda: Kui sina eila õhtu
linna lässid, kirjutasin mina jõulu-
lapsle kirja ja palusin emale
niisugust piiblit, nagu meil siis oli,
kui isa alles elas. Kirja lassisin
ma annast wälja lennata.

28.
Päält on niid inglid tema
leidnud ja õigesse kohta kannud,
rest-nae, raamat on siin!

Dr. Kämer. Täepoolest, see on juba
pea-aegu ime! (seenele) Ma ei
tea, mis ma ajast arvama pean!

Ludwig. Sina ütlesid ju ameti
arati, et kui waga südamega ja
kindlas loatuses midagi palutakse,
siis armas jumal paluist kuuleb.
Ja kui sina midagi ütled, armas
ema, siis tean ma, on see tõsi.

Niud luba, armas ema, et ma
kohe piltisid waatama hakkam.
Tule sina ka, wana säber, waatama
kakenesi! (lõatab Hampelmanni)

Dr. Kämer. Ara unusta aga ära,
joululast tänada, et ta sulle nii
ilusa ja kalli kingituse saatis!

(läheb lams juurde) Aga siin on
ju veel midagi sinu jaoks. (lõatab
mõned nangukapsid parast wälja)

Ludwig. Oh, ah kui ilusad! Oh sa
kallis jõululapsene! Ma ei julgenud

Lemale mängu asjade pärast kirjutades
 müüdi ta mulle ometi saanud. Ma tänan
 sind Jeesuse südamest. (Kannab usju vaatama)
Dr. Kämer. (emale) Kärs se asi on minale
 arusaamata mäistatus! Ma ei aspa sugugi
 arwata, kes kiell kirjutuse saatejõuksalla.
(Uusekulljus külise jälle) Noh, meie uuse=
 Kelluseel on ju täna aige (palju tegemist!)
(Lüheb ust arwama, ütleb enne Ludwigile)
 Mine oma asjadega teise tuppa, ehra
 tuleb kedagi wõrrast.

Ludwig. (ära)

Waher. (tuleb) Wabantage, proua Kämer.
 et ma teid nii hilja ähta kilistan.

Dr. Kämer. Teie ei kilita mind sugugi,
 ma olen ainult uudishimuline, mis
 Teid minu juurde toob! Keda on mul auu
 enes juures näha?

Waher. Waher on ma nimi! Ehra mäletate
 mind veel?

Dr. Kämer. Wabust Friedrich Waher?

Siis alete Teie ju minu unustamata mehe
 norepälwesober! Sui sayedusti ei
 vääsinud ta Teist!

Waher. See ma olen küll. Teie ehk teate, et ma kuusaasta cest jõe-maale wälja nändasin ja wiimased aastad sääl kaugel elasin?

Dr. Hämer. Jah, ma tean küll. Minu mees teadis ka ütelda, et Teie käisi sääl hästi olla käinud.

Waher. Öige küll. Aga aegamööda wüthi igatsus kodumaale järrele minu sees nändawisi waimust, et mul wöörll enam püsi ei olnud. Ma läpetasin oma aru ja pöörasin kodumaale tagasi. Esimene asi oli mul oma wana sõbru ülesotsida, näidepäält Kaarlit. Ma reisisin kehe siia. Aga juba eila õhtu wöörastemajas sain ma kuuwa teate, et Kaarel - paraku - enam ei ela waid juba kaks aastat muldas puhkab! Ma pidasin oma püha kohusest, siis ameti oma näidepanema noorepüwe sõbra perekonda üles otsida. - Teie korterit ei teatud mulle inkatada, ma lässin siis kaks

õhtu poole politseisse selle järelle Huum-
lanna.

Dok. Härner. Teie olete nusugune sõber,
nagu mina õnnis mees Teid alati
kirjeldas, häid ja huul!

Isa. Kuulge, missugune isearalisa lu-
gu mulle juhtus! Üks linnawaht tuli
just parajasti sinna ja jättis ma-
jast laust, mis sulle juhtunud:

Ta leiab maast kirja imelise
peädressiga: „Armasale jõululapsle,
taevast!“ Politseimeister wõttis
naerwatades kirja lahti, kirja all seisis
nimi: Ludwig Härner. Ah, Härneri
pereanna oli raha järelle olin mina
ja kuulama tulnud, nüüd jättas kiri
mind üigete jälgede peäle. Nimi oli
juu seesama. — Lapselikus kirjas
paluti piltidega piiblit jõuluanniks.
Mina tänasin taevast imelise
näpunäite eest ja tähtsin raama-
kupardi, jõululapse nimel seda soo-
witatud jõuluandi muretsema ja
lisasin ka mõne mänguasia juurde.

32.
Ma loodan, et asjad väinisel kirjajä-
kirjutajal juba käes on.

Pr. Härner. Täpselt, jumala tead-
sustes kui väikeses asjades - on
imelikud! Minu pojane istub
juba õnnejuustuses raamatu-
es. Lubage, et ma teda küsian,
et ta kirjutab kalli kingituse eest
täna ka kirib.

Waker. Missipärast tahate temalt
lapselikus ussu jõulimehe te-
sisse wütta? Jäagu lapselooma-
se teadmine, et jõululaps ise tema
suuri käivesaaga oli.

Pr. Härner. Teil on õigus, jäagu te-
ma waga lapselik uss segamata.
Jõulu ime sisse usume me ju
käia, suured sui väinused, see on
ju uss käis!

Waker. Ja armas proua Härner,
ja - jumaliku saatus ja juh-
timise sisse ussides lubage minale,
et ma tänasest päält teie pojal-
isa asemel tahan olla.

Mina tahaksin - kuna mul Teie
 andsa mehe, oma sõbra vastu wana
 kannu wõlg tasuda on - Teile nüüdsest
 päiale akirsa olla, et Teie tulevikus
 sellesama elukorras elada wõik-
 site, nagu enne, ja et Teie oma
 pojale sedasama kaswatus wõin-
 site anda, mis tema almsi suanud,
 kui minu sõber alles almsi
 elanud.

Dox Käerner. Mina tunnen Teie
 hääd südant ja wõtan Teie
 parumise vastu. Ma ei häbene
 seda teha, sest ma olen kindlasi-
 usus, et minu Ludwig Teile -
 temale kui minule tehtud häbi-
 teo eest seda kanna pealgants võib,
 mis ju inssi iga kallimeelse teo
 ainuarene kassu on. (Pühib silmi)
Waker. Kui Teie midagi selle
 vastu ei ole, parunsin ma
 Teile paremanda pehta oma
 mõisas, ja Ludwigigi panessime
 käigepanemasse wõlli, mida

mida saavutada teatavse.
Pr. Kärner. Jumala tuo an imeliid,
tema juhib kais käigeparemini. Unus-
tamata on mulle need jõulid!

Waker. (Kõige näidatus) ja jõulu riiga
paneme plaasi ja raami alla.

Küüd aga läheme väinase inche jõulu-
nõimu päält tervatama. (Hilomääd ära)

Tugasin tüüb jälle, ilmut piit: jõulu-
mees, parapiraan mehed ja inglid.

Jõulumees: inimesed luevad end tarvaks!
Ja peavad tihti koge mata jumusest.

Kui neid on juhtinud ära kõrgem kais!

1. Kes lapses teist siin tänapani
tähete

Leetab et minajektisid kais heale
ja jõululaps kes aitamast ei väsi!

Leepärast loulge kais nüüd ikka minaga
ja küitsem jõululast kais nõmso medega:

Laulkõrside, ka publikumist poolt.

Oh so andsolis, Kristus on tulnud,

Oh so rõõmelis, Meid lunastanud,

Püha rallis jõulu aeg! Rõõmusta end ilmanud

Keesriid Lõ. sp.

